

Příloha č. 1 – Fiktivní Případová Studie

Implementace programu Creative Partnerships

ve škole ZŠ MĚSTO 1 v ČR

Charakteristika školy ZŠ MĚSTO 1 a okolí školy:

- Celkový počet dětí – 500, věk 6-14
- 18 tříd (9 ročníků x 2 třídy)
- Přibližně 25 dětí v jedné třídě

Škola se nachází v menším městě s 30 000 obyvateli. Ve městě jsou další 4 základní školy, jedno gymnázium a 4 střední odborné školy (z toho jedna je střední umělecko-průmyslová škola) a ještě 1 základní umělecká škola. Kulturní instituce působící ve městě (muzeum, galerie a městská knihovna) jsou spíše konzervativní a do svých aktivit zapojují místní komunitu jen zřídka. Největším zaměstnavatelem jsou papírny a hlavním ekonomickým odvětvím je dřevozpracovatelství. Dalšími ekonomickými činnostmi v oblasti jsou zemědělství a stavební průmysl. V místní komunitě působí různé organizace, z nichž některé se zaměřují na inovaci v různých oborech, např.: inovativní podnikatelé, nezávislí filmaři, amatérské divadlo, nezávislý kino klub, agro-turistické iniciativy, bio-zemědělství, obchody s uměleckými dekoracemi, hudební skupiny a letní hudební festival.

Zakázka ZŠ MĚSTO 1

1. Zhoršující se výsledky v přírodních vědách, hlavně ve fyzice a matematice. Děti postrádají schopnost aplikovat získané vědomosti v praxi v praktických situacích a úkolech.
2. Schopnost dětí porozumět čtenému textu je na velmi nízké úrovni, nejsou schopny analyzovat a interpretovat texty
3. Děti žijí v prostředí plném předsudků a stojí před výzvou tyto předsudky překonávat (vůči romské menšině, jiným kulturám a náboženstvím – jako muslimové, cizinci, sociálně znevýhodnění lidé)

Návrhy řešení zakázek ZŠ MĚSTO 1

1. Zhoršující se výsledky v přírodních vědách hlavně fyzice a matematice. Děti postrádají schopnost aplikovat získané vědomosti v praxi v reálných situacích a úkolech

Věk žáků: 6/7 let

Předmět: matematika

Problém: Děti se učí předmět především formou předávání znalostí

Cíl: Nadchnout žáky pro výuku matematiky již v raném věku, rozvíjet jejich schopnosti prostřednictvím kontextuálního učení.

Možnost řešení: Lze použitím přístupu více zaměřeného na žáka podpořit zvýšený zájem a radost z matematiky v prvním a druhém ročníku na ZŠ?

Externí expert: Vyprávěč (spisovatel nebo herec, který má zkušenosti s přednesem příběhů)

Prostředí: Škola a blízké okolí (návštěva místní farmy s dětmi za účelem povzbudit jejich představivost)

Projekt: Vyprávěč a pedagog si v návaznosti na zakázku školy připraví základní parametry a způsoby měření současné úrovně znalostí a dosažení cílů. Naplánují metody jak hodnotit postup v průběhu a na konci projektu.

Děti se setkávají s vyprávěčem, který jim dává různé podněty týkající se zemědělství a představuje jim jednotlivá témata s cílem zjistit, o které oblasti mají děti největší zájem. Vyprávěč zahrne nápady dětí do plánu několika návštěv místní farmy. Vyprávěč zároveň dětem vysvětlí, že příběhy, které spolu vytváří, jim mají pomoci pochopit matematiku, a zaměří se na specifické oblasti – jako například základní vztahy mezi čísly, základní funkce.

Vyučující hledá způsoby, jak může výuku, která probíhá mezi kreativními hodinami, nastavit tak, aby se dětem spojovala s kreativními hodinami. Například využívá fotografie z návštěvy, obrázky farem, zvířat apod. Tím oživí paměť dětí a přiblíží jim, jak je výuka ve třídě propojená s denním životem (na farmě je 5 slepic, každá snáší dvě vejce, kolik vajec? Co když farmář chce 2 vejce k snídani, kolik zůstane?). Pracuje zejména s příklady, o které děti projeví zájem.

V průběhu kreativních výukových hodin děti vytváří a sdělují si příběhy za podpory vyprávěče, který jim pomáhá s přednesem, učí je vytvářet zajímavé a poutavé příběhy, na které jsou hrdé a chtějí je svým spolužákům přednést. Každý z příběhů (které děti mohou vytvářet ve skupinách / dvojicích / celá třída) musí obsahovat nejméně dvě zmínky související s matematickými otázkami. Vyprávěč se může s dětmi dohodnout na natáčení jejich příběhů z farmy a vyučující je může prezentovat na školním shromáždění / internetových stránkách školy / nebo je poslat na DVD rodičům.

Výsledky:

- děti se baví a aktivně zapojují do výuky
- děti poznávají místní firmy / výrobce, mají možnost vidět, jak funguje místní hospodářství
- děti se učí poznávat matematická témata tvůrčím způsobem
- opakované učení vede k lepšímu pochopení a aplikaci učiva
- děti poznávají matematiku prostřednictvím vyprávění a poslouchání příběhů, rozvíjí své prezentační dovednosti a poslech s porozuměním
- děti využívají svoji představivost a vidí, jak jsou jejich nápady oceňovány
- učitel sleduje mezipředmětovou práci v praxi a bude schopen použít tyto přístupy v budoucnu

2. Schopnost dětí porozumět psanému textu je na velmi nízké úrovni, nejsou schopny analyzovat a interpretovat texty

Věk žáků: 11 let

Předmět: Český jazyk – literatura

Problém: děti umí číst, ale chybí jim schopnost porozumět významu textu

Cíl: poukázat na důležitost porozumění textu a jeho významu

Možnost řešení: Mohou techniky z divadelního umění a využití vizuální gramotnost zvýšit schopnost porozumět psanému textu?

Externí expert: divadelní režisér (škola může navázat spolupráci s místním divadlem), výtvarný umělec (škola využije kontakt s místní galerií)

Projekt:

Pedagog a kreativní koordinátor vymezí, které druhy umění budou využívat při práci s textem.

Do kreativní výuky se zapojí divadelní režisér a také výtvarník specializující se na současné umění / instalační práce. Umělci spolupracují na přípravě a realizaci výukových hodin.

Pedagog vybere texty, které jsou pro děti náročné. Děti pracují s výtvarným umělcem, navštěvují galerii, zkoumají umělecké práce a vytváří svá vlastní díla týkající se vybraných textů. Děti jsou motivovány k originalitě, sdílení své práce a diskuzi o významu svých děl. Umělci vedou diskuze o textech a kreativní výukové hodiny pomocí různých vizuálních podnětů.

Divadelní režisér pomáhá dětem při tvorbě krátkých divadelních her, které reinterpetují vybrané texty, děti ztvárňují role v těchto hrách a zkouší si tak své nápady i jako herci. Děti si samy vyberou způsob prezentace své práce, ať už v galerii nebo v divadle, a vyberou si ta díla, která se jim nejvíce líbí a která podle nich nejlépe vyjadřují smysl textu.

Výsledky:

- děti se zapojují do rozličných metod výuky, které jim umožňují proniknout do hloubky textu a zkoumat jeho smysl způsobem, který jim nejvíce vyhovuje.
- děti se seznámí s různými druhy umění
- uvědomí si rozdílnost možných interpretací stejného textu, a také jak diskuze a nesouhlas mohou nakonec vést ke konsenzu a porozumění
- pochopení metafor, využívání představivosti k jejich uchopení a porozumění
- spolupráce se spolužáky, rozvoj nových dovedností
- zkušenost s různými uměleckými oblastmi a prožitky, které umění nabízí
- možnost představení žákovských prací širšímu obecnstvu nebo propojení s experty – umělci spolupracujícími se Střední umělecko-průmyslovou školou ve městě

3. Děti žijící v prostředí, ve kterém převládají předsudky, se učí, jak tyto předsudky překonávat (Romská menšina, jiné kultury a náboženství – např. muslimové, cizinci, sociálně znevýhodněné skupiny, aj.)

Věk: 14

Oblast: průřezová

Problém: děti přijímají společenské předstupy – děti potřebují porozumět jiným kulturám / etnikům / společenským zázemím

Cíl: posílit společenskou soudržnost prostředí pro všechny děti

Otázka: Jakým způsobem mohou kreativní přístupy na škole přispět k tomu, aby mladí lidé byli více tolerantní a měli větší porozumění pro různorodost komunit?

Externí expert: profesionální filmař / animátor

Projekt: Mladí lidé vyrůstající ve 21. století jsou ovlivňováni tradičními pohledy, buď na základě zkušeností z rodiny, institucionalizovaných rasových předsudků nebo nedostatku informací. Učební proces bude souhrnem vědomostí týkajících se občanství (ujištění, že žáci mají informace o zákonech, důsledcích segregace a mýtů). To bude probíhat prostřednictvím diskuzí ve třídě s umělci a učitelem, kteří budou společně hovořit o vlastních předsudcích a předsudcích mladých lidí.

Zjištění stereotypních předpokladů žáků a učitelů může pomoci identifikovat zaměření projektu. Mohou diskutovat o kultuře a tvůrčí profesionálové jim nabídnou možnost vytvořit krátké filmy, buď v podobě rozhovorů s lidmi z rozdílných komunit, nebo s mladými lidmi z marginalizovaných skupin. Nebo si mohou vytvořit charakteristiku postav, které pak ztvární, napsat scénář nebo popsat situace, které jsou o diskriminaci a propagují pozitivní způsoby, jak ji překonat. Animace odstraňuje strach z vytváření stereotypů. Mladí lidé si nemusí zvolit příběh o černoších a bílých, ale například o lidech, kteří žijí na ostrově a jsou zelení a fialoví. Zároveň budou zkoumat témata menšin, integrace a vnímání. Mladí lidé si mohou pozvat představitele z místní samosprávy, aby s nimi sdíleli informace o místní demografii, nebo členy nezávislého filmového klubu, aby jim poradili a navrhli promítání relevantní k tématu.

Mladí lidé mohou svou práci zachytit pomocí animace a filmu a tvůrčí profesionálové je povzbudí k tomu, aby využívali tyto umělecké formy ke změně pohledu na dané problémy. Dovednosti, které získají z vytváření scén, dialogů a prožívání nových situací, jim pomohou docenit rozmanitost a kulturní rozdíly.

Výsledky:

- mladí lidé jako kurátoři příběhů místní komunity
- mladí lidé získají nové zkušenosti s filmem a animací, a rozšíří si tak obzory
- spolupráce s umělci, kteří mladým lidem pomohou oživit příběhy, dostat je do situací, ve kterých si musí zvolit, jak budou reagovat spravedlivě, pochopit, co znamená sociální spravedlnost a umět si představit společnost založenou na férovém přístupu
- povzbudit mladé lidi k tomu, aby se více ptali, byli zvědaví
- vytvořit profesionální práci, která může být použita jako nástroj pro inkluzivní přístup ke vzdělávání na jiných školách a v jiných komunitách